



Toekomstbestendige sportparken voor de stad van nu

Wouter Stuive – Gemeente Amsterdam
Joris Voeten – Wageningen Research

28 Januari 2025

Opzet

- Doelstellingen Amsterdam
- Multifunctionele sportparken in de stad
- Innovaties
 - Ecologie
 - Scale Up Toekomstbestendige Kunstgrasvelden
 - TKI project CitySports
 - TKI project EnergyGrass
- Afsluiting



Doelstellingen duurzaamheid Gemeente Amsterdam

In 2030 is de eigen organisatie (bedrijfsvoering en vastgoed) klimaat-neutraal en aardgasvrij



Doelstellingen duurzaamheid Gemeente Amsterdam

In 2030 is al het verkeer uitstootvrij en voldoet Amsterdam aan de WHO normen voor schone lucht.



Doelstellingen duurzaamheid Gemeente Amsterdam

In 2030 is gemeente Amsterdam 50% circulair en in 2050 volledig circulair



Doelstellingen duurzaamheid Gemeente Amsterdam

- In 2040 is de stad aardgasvrij
- In 2050 is Amsterdam een klimaatbestendige stad en klimaatneutraal

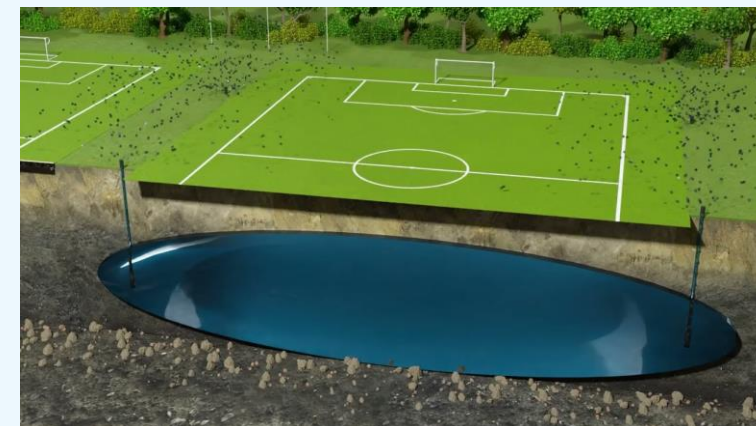
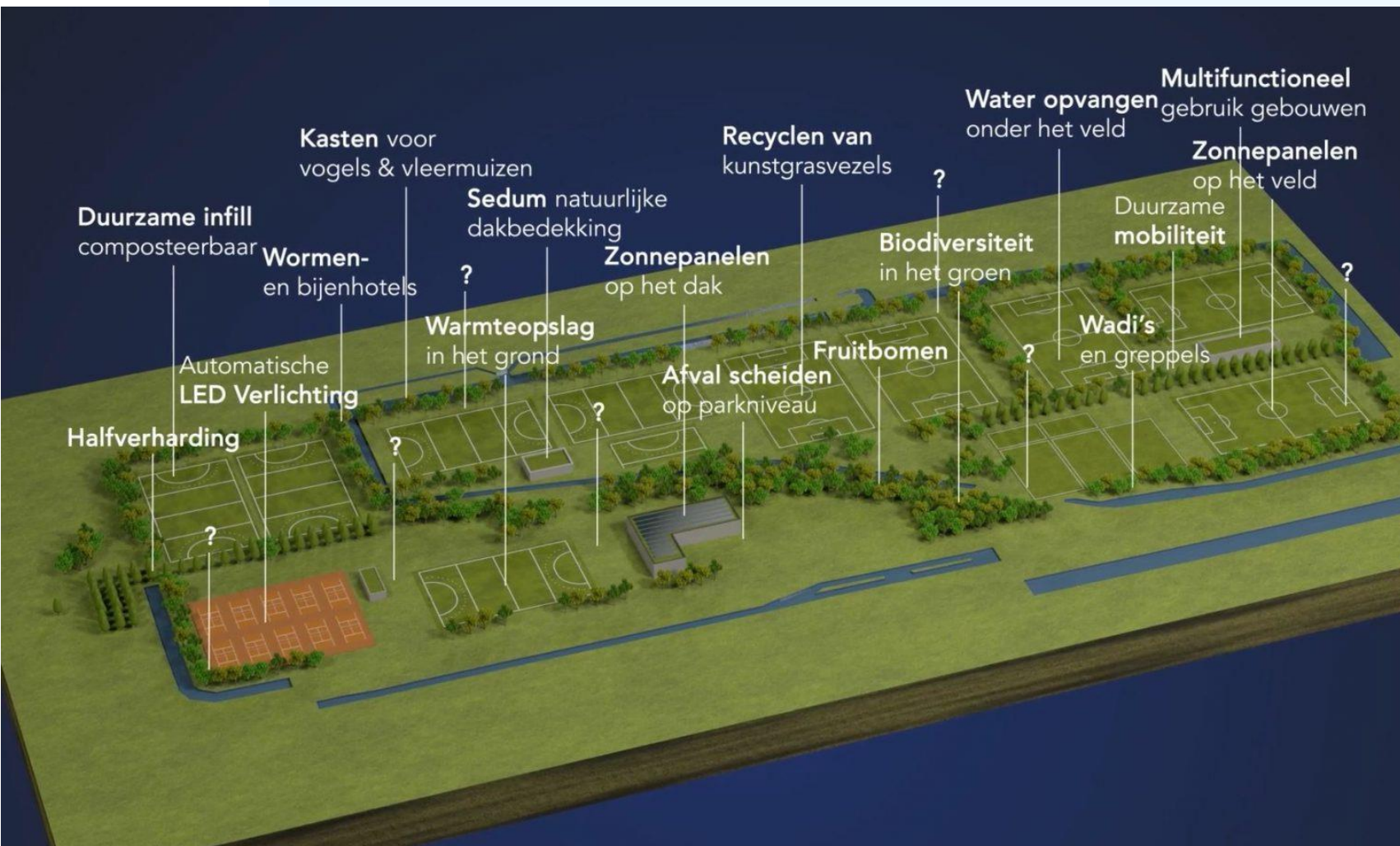


Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050



Rol van sportparken in de stad

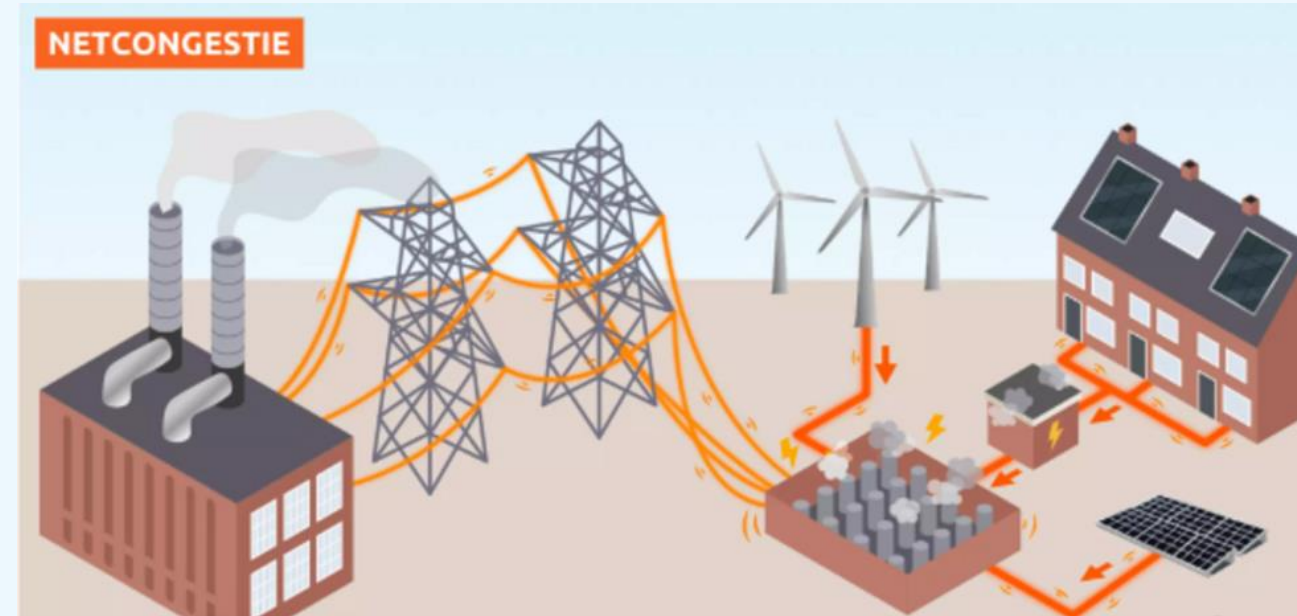
Sport als probleemoplosser in de stad:
Extreme hitte en regenwater overlast reguleren



Rol van sportparken in de stad

Sport als probleemoplosser in de stad:

- Netcongestie verminderen en van het gas af
- Opwekken van groene energie



Rol van sportparken in de stad

Visie toekomstbestendige sportparken:

- Voldoende en gevarieerde sportparken voor alle inwoners
- Intensief gebruikte sportparken



Rol van sportparken in de stad

Visie toekomstbestendige sportparken:

- Sportparken als sociale ontmoetingsplaats
- Duurzame, klimaat-adaptieve en natuur-inclusieve sportparken worden de norm



Innovaties op sportparken

- Toepassingen op grasvelden in Amsterdam
- Gras tenzij: Scale Up Toekomstbestendige Kunstgrasvelden
- TKI project CitySports
- TKI project EnergyGrass

Toepassingen op grasvelden

- Draintalent sportpark Drieburg
2 velden met cricketpitch

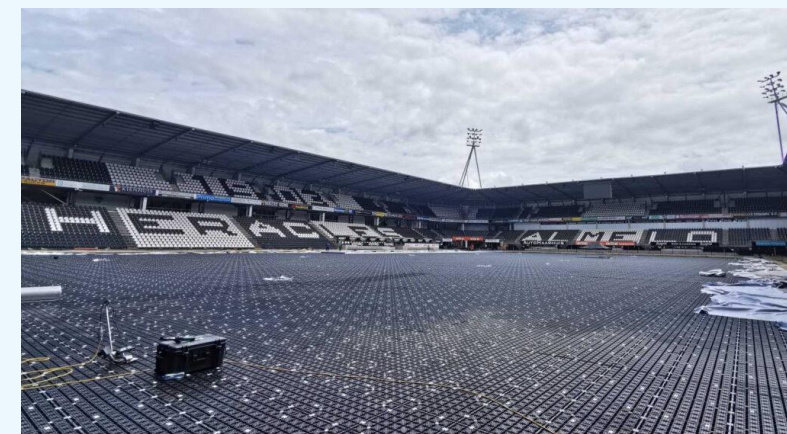
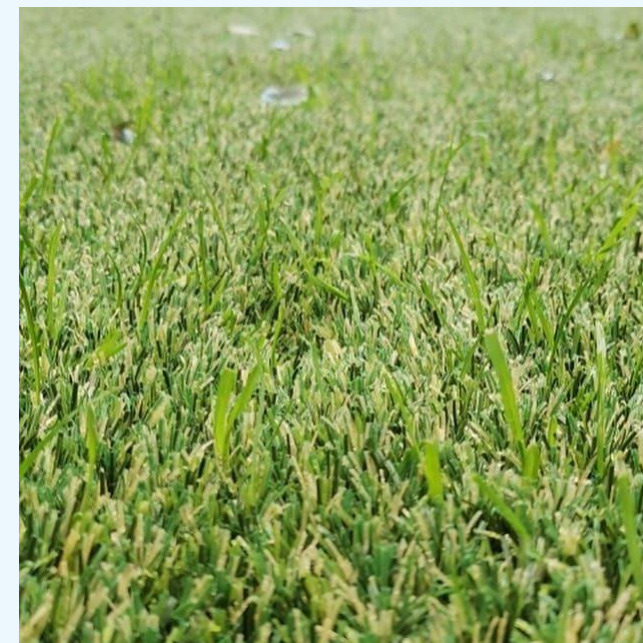


- Grass2Play Monitoring Oostzanerwerf



Toepassingen op grasvelden

- Additief (bodemverbeteraar) FC Weesp met zoden
- Hybride met biologisch afbreekbare vezel (verkenning onderzoeksfase)
- EnergyGrass
 - Heracles als voorbeeld (water & lucht)
 - Test Ookmeer (gebouw van het gas af en hemelwater koppelen)
 - Volledig veld bij RAP in 2025



Visie op grasvelden

- Uniformiteit om werkzaamheden te verbeteren met alle beheerders in windstreken

Type zand

Welke graszaden



Visie op grasvelden

Meten is weten!

Monitoring door tags op materieel



Werkwijze aanpassen
Maatregelen

Scale Up Toekomstbestendige kunstgrasvelden



Wat is Scale up?

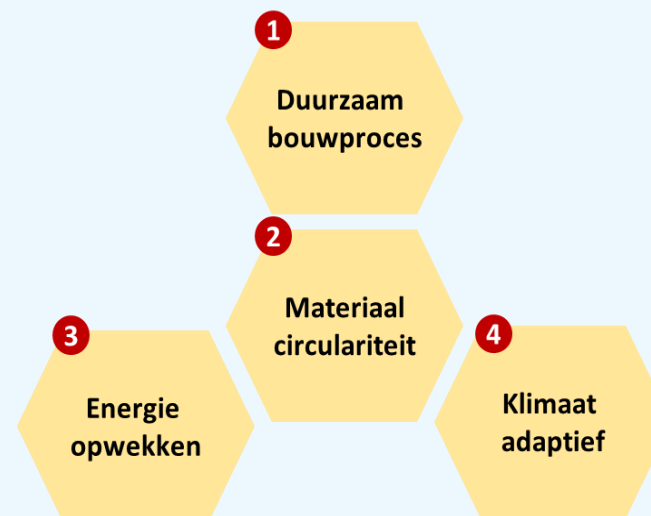
Samen innoveren en opschalen

- Overheden dagen samen de markt uit om met oplossingen voor hun transitievraagstukken te komen
- Het inkooptraject heeft een onderzoek- en ontwikkelingsfase en erna een commerciële fase
- 4 consortia in gunningsfase
- Februari 2025 inschrijving
- 3 april 2025 gunning



Wat zoeken we?

Een oplossing op 4 ambities

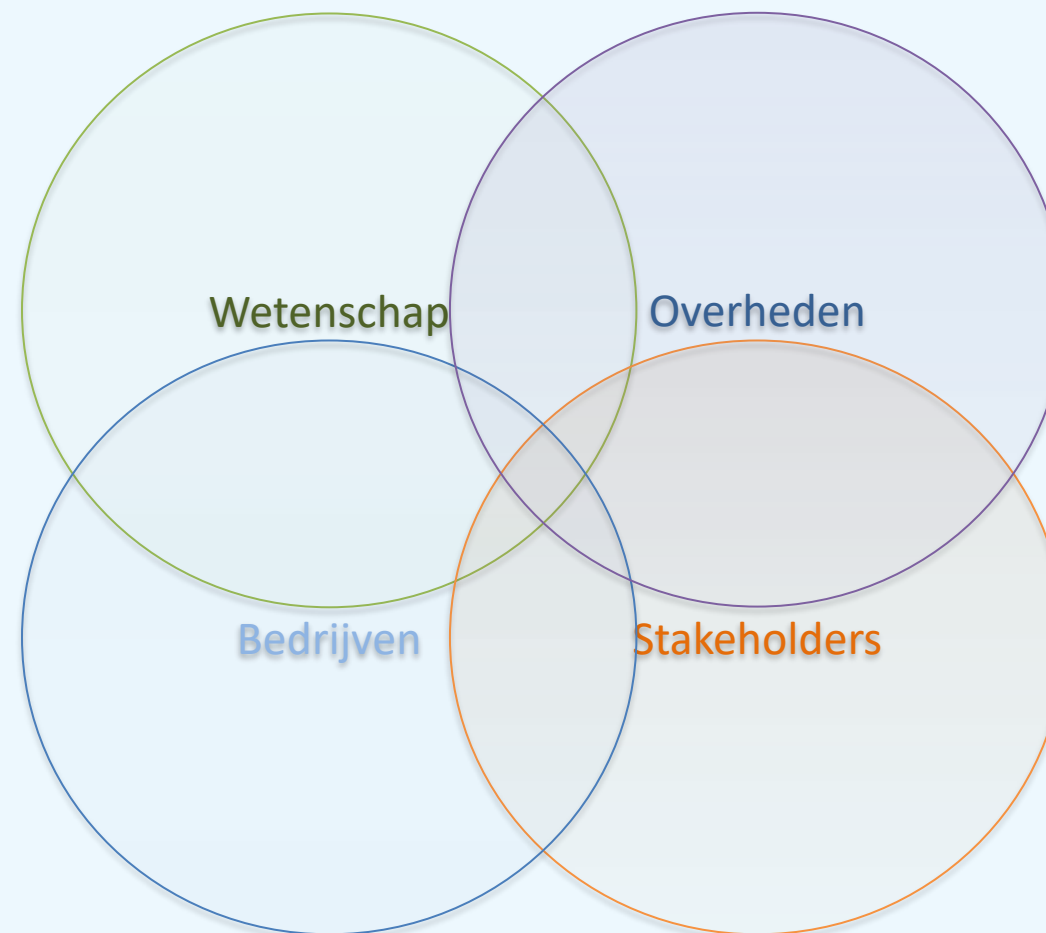


TKI Project CitySports



TKI: Topsectoren voor Kennis en Innovatie

- NL BV+
- Meerjarig
- Onafhankelijk
- Beleidsmatig toepasbaar
- Innovatief
- Een werkelijke uitdaging
- In de praktijk
- 50/50 investering partners/overheid



Project CitySports: De Uitdaging

Kunstgras sportvelden:

- worden te heet in de zomer
- voeren regenwater te snel af

EditieNL

Kunstgras met dit weer te heet om op te sporten: 'Help kinderen met afkoelen'

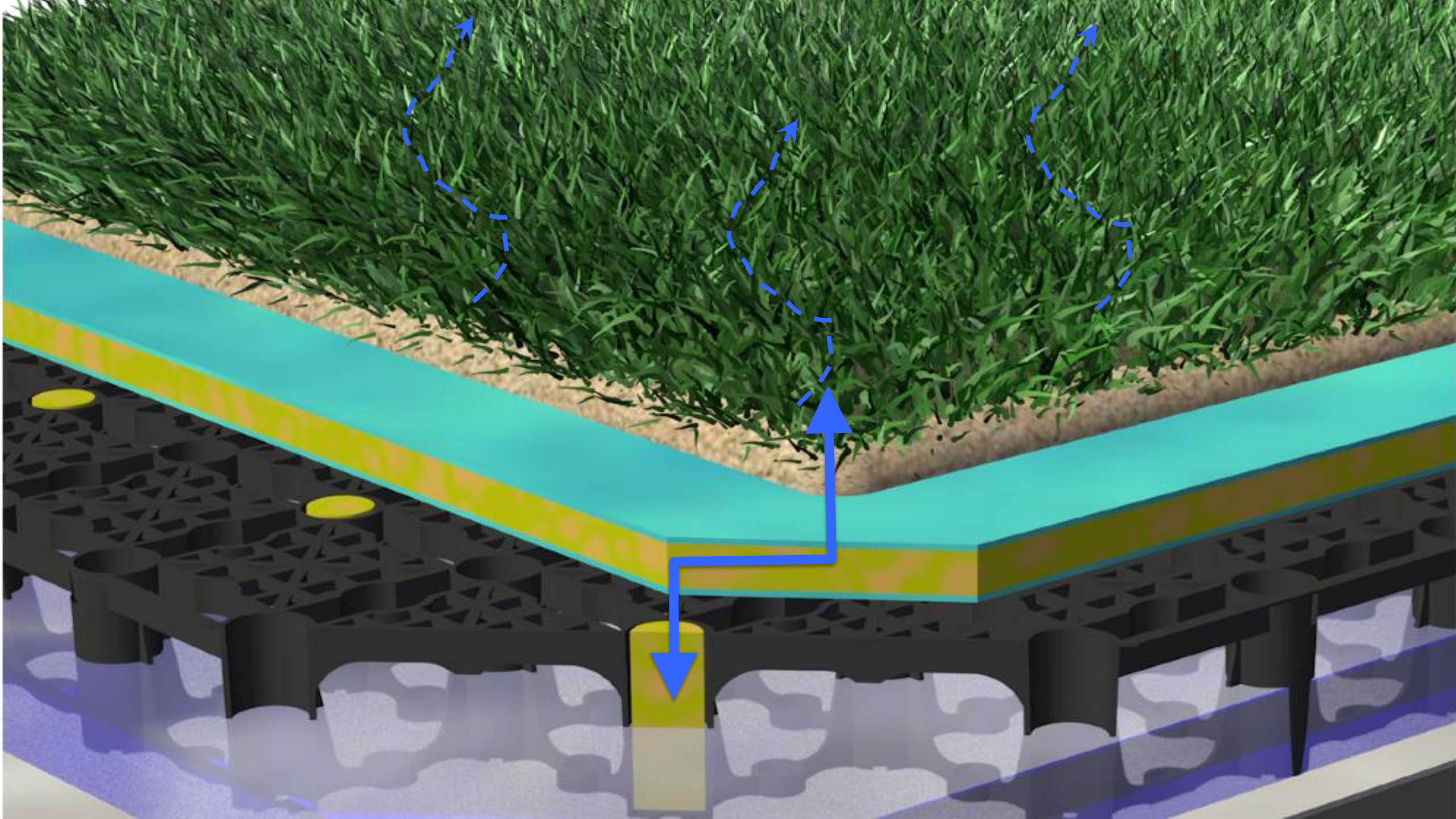
06 juni 2018 16:56

Aangepast: 06 juni 2018 18:32



KWR





Project CitySports: Het Onderzoek

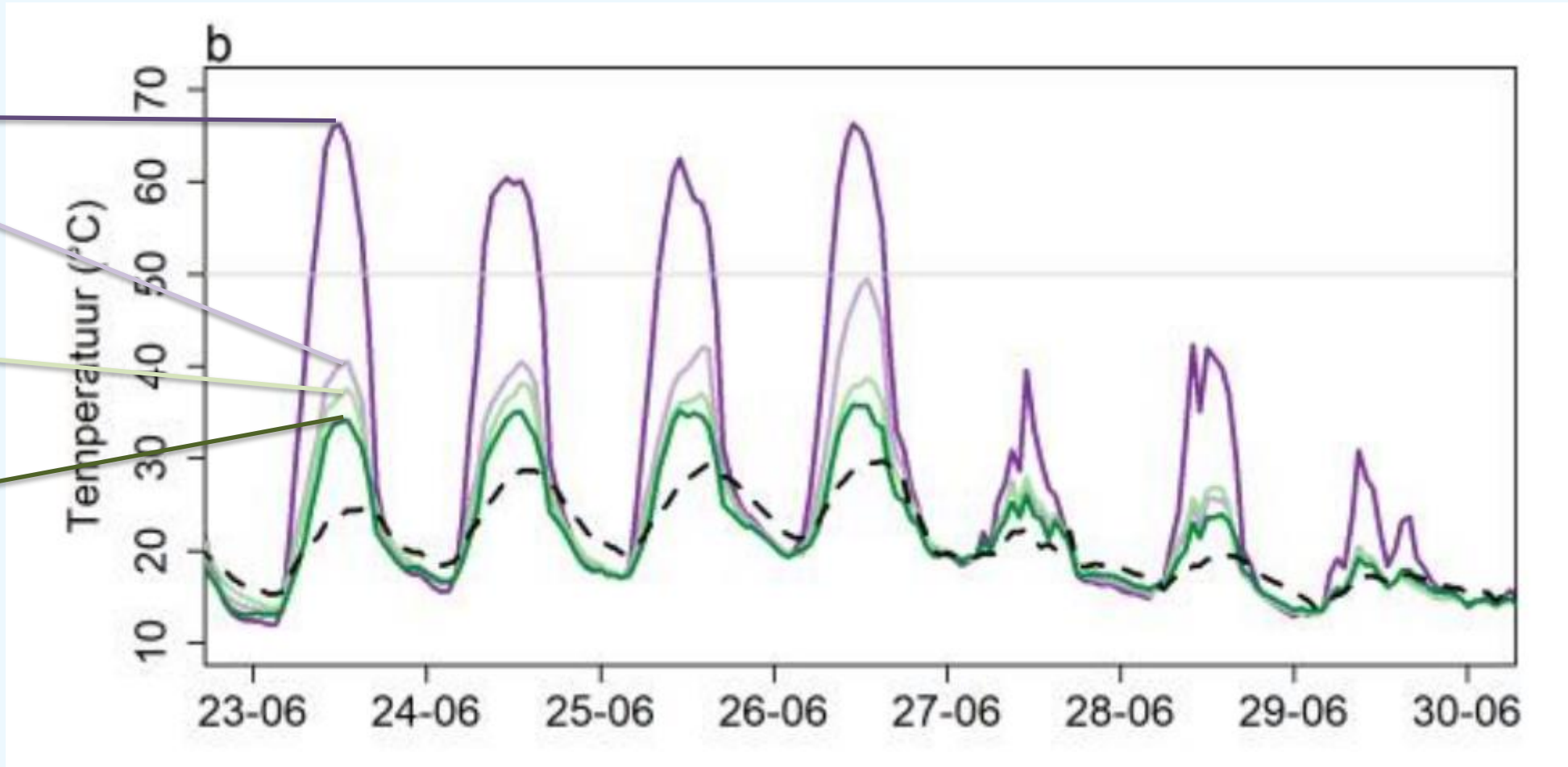


KWR

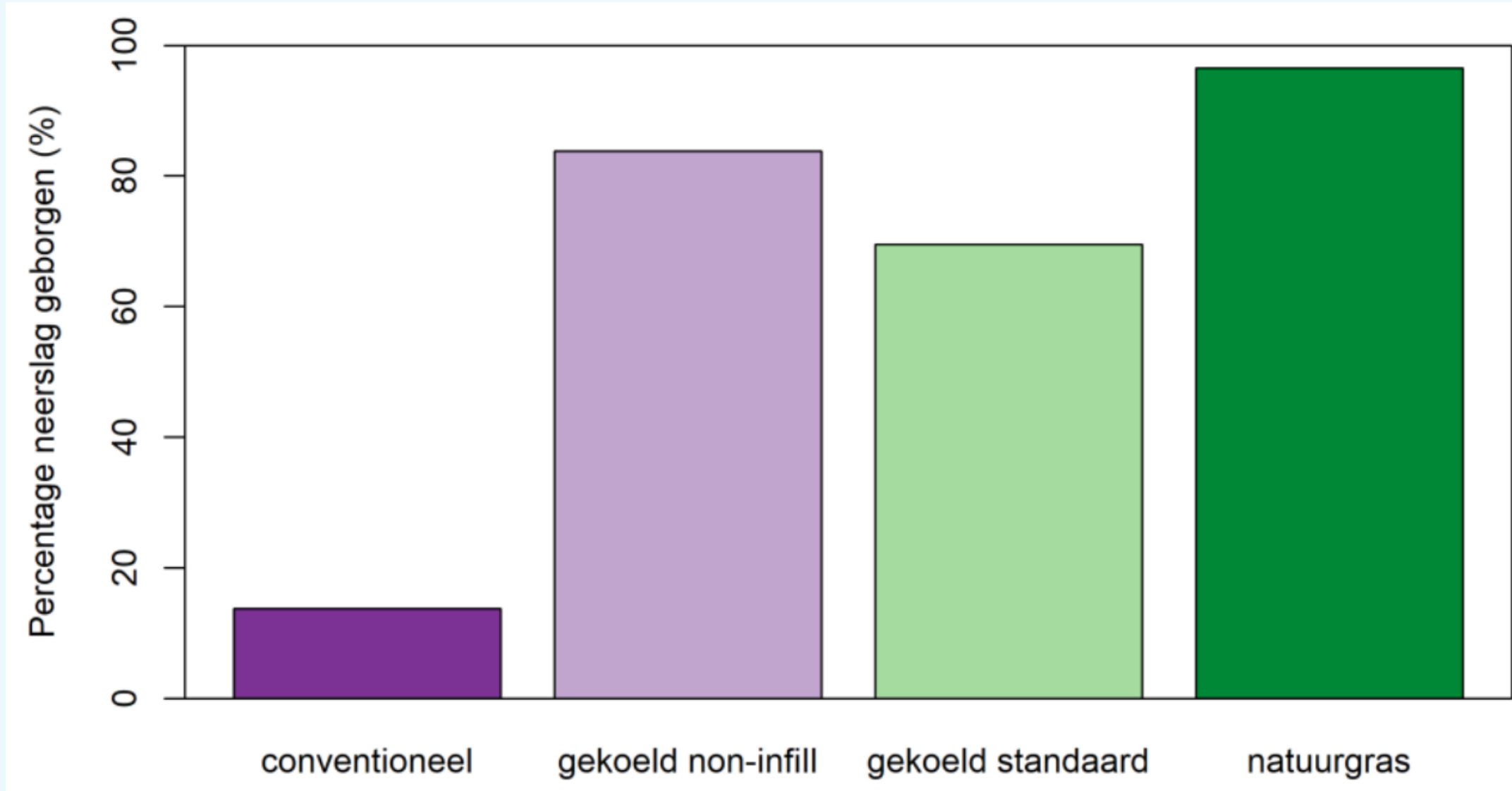


Project CitySports: De Resultaten

- Conventioneel
- Waterbergend
Non infill
- Waterbergend
Zand infill
- Natuurgras



Project CitySports: De Resultaten





Film van de aanleg: [Pitch Construction at VVA Spartaan](#)

TKI Project PowerGrass



8.000.000 liter water per jaar (45 huishoudens)

8.000 MWh per jaar (400 huishoudens)



Project EnergyGrass: De Uitdaging

Gemeenten: *Nature-based Solutions please...*

Terug naar natuurgras?

Uitdagingen:

- Beperkt gebruik
- Slijtage Velden
- Irrigatiebeperkingen in de zomer
- Herstel in zomer niet altijd voldoende



Project EnergyGrass: De Doelstelling

Transitie naar Kunstgras uitstellen of vermijden

- Vergroten aantal speeluren
- Bijdrage aan waterbeheer van de stad
- Tegengaan hitte eiland effect
- Inzetten energetisch potentieel van het sportveld in de energietransitie

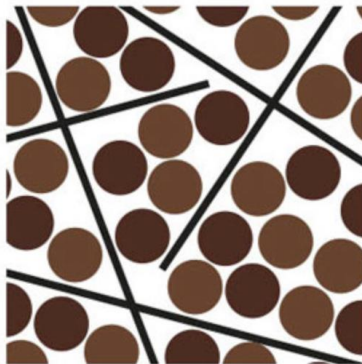


Project EnergyGrass: Bespeelbaarheid

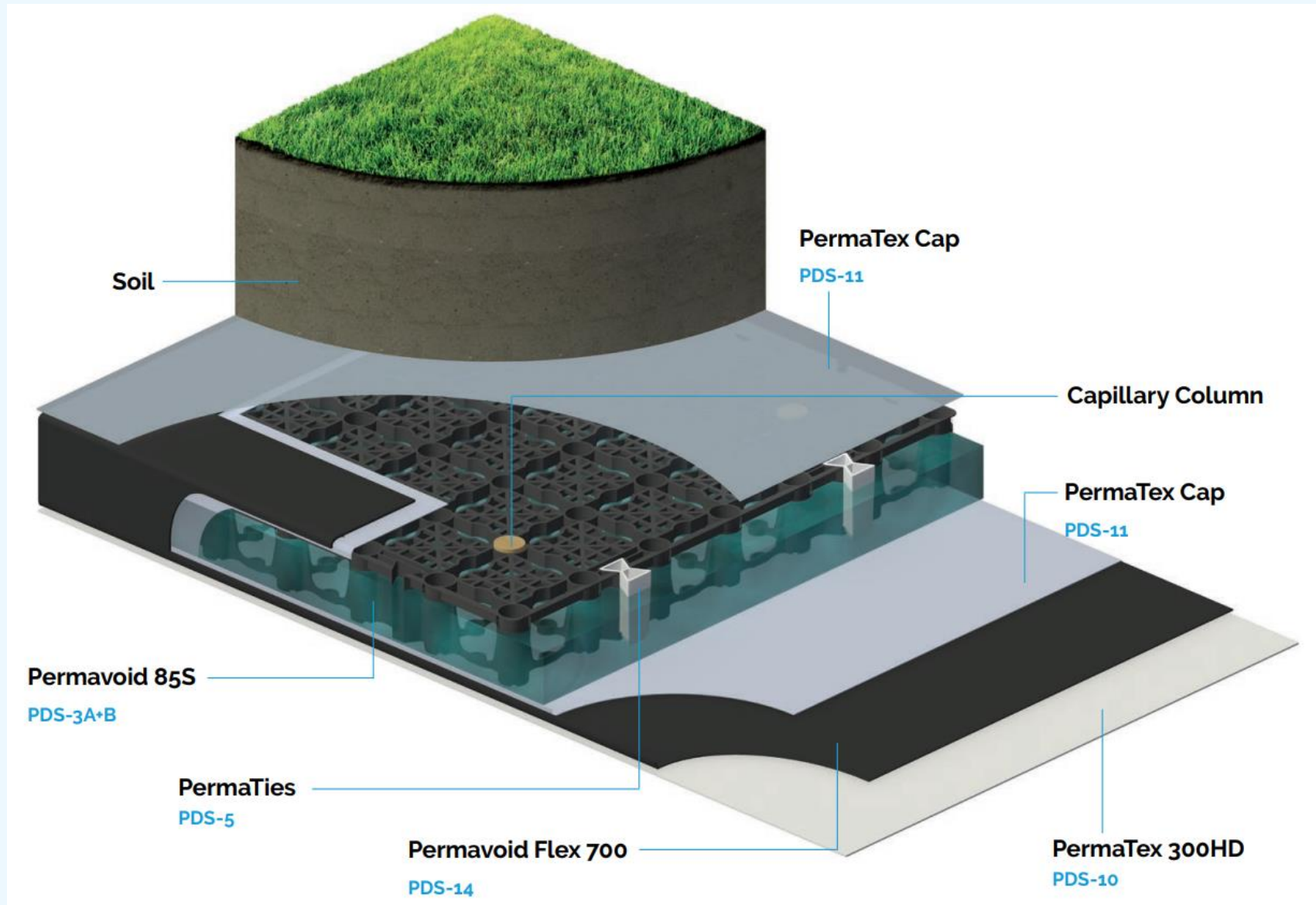
Schematic illustration of soil particle structure



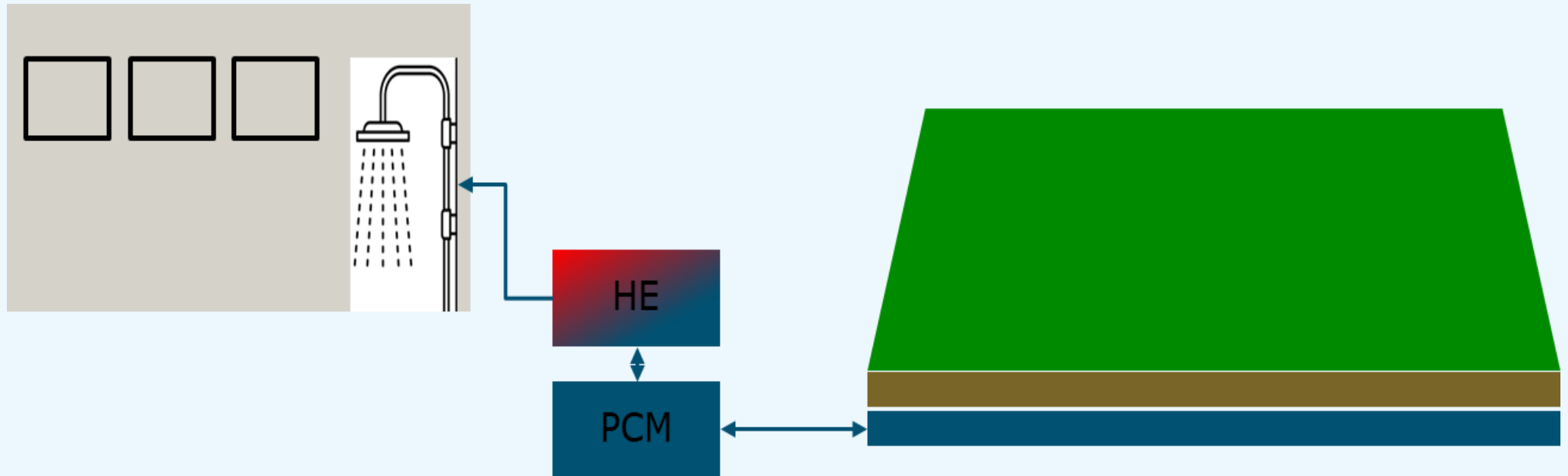
Schematic illustration of network consisting of SportsAddit and soil particles



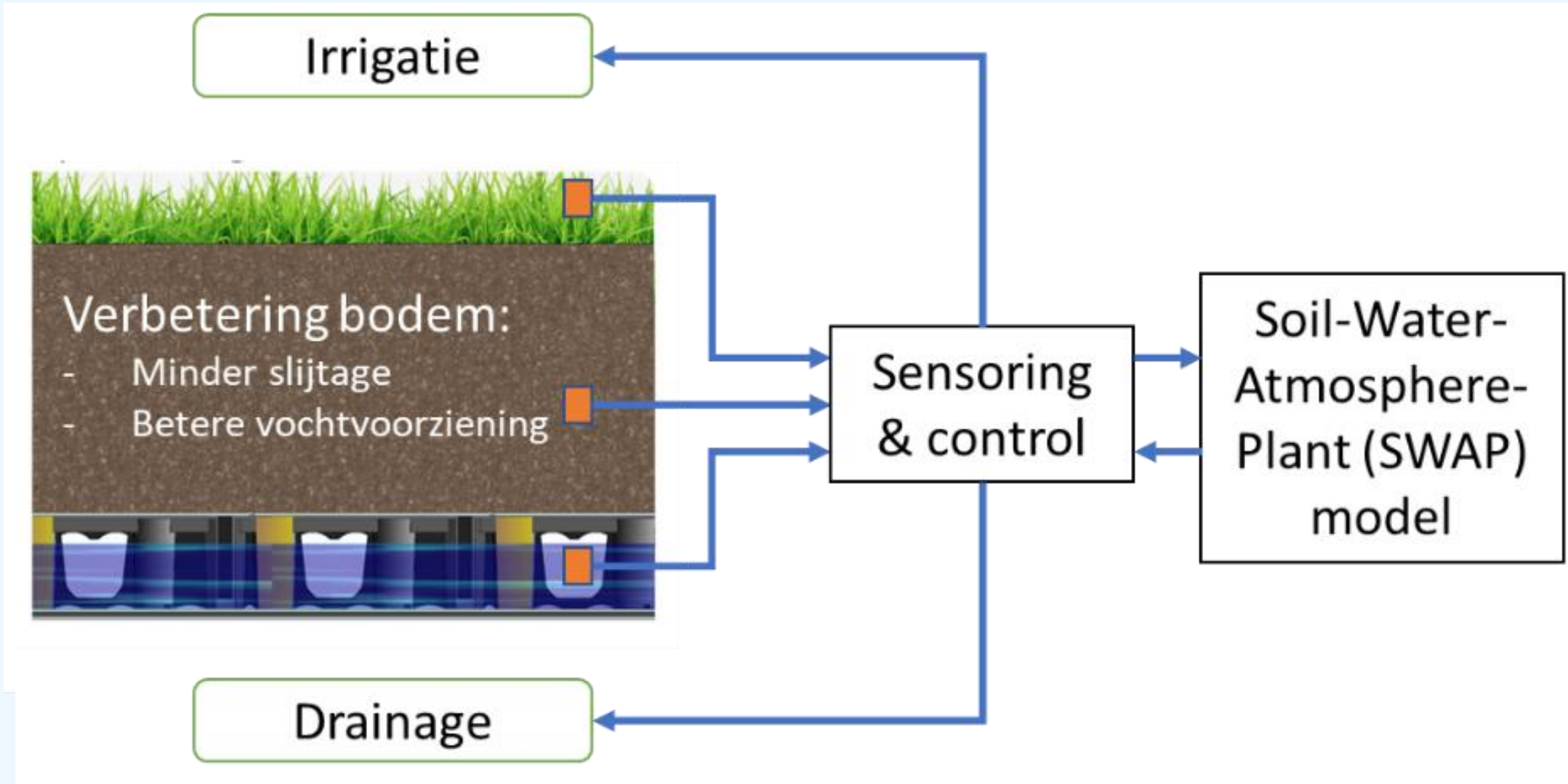
Project EnergyGrass: Waterbeheer



Project EnergyGrass: Energie



Project EnergyGrass: Het Onderzoek



Video gemeente Amsterdam





Vragen?

Dank voor je
deelname en bijdrage!